

Forfatter: Carl Sophus Petersen, 1873-1958

Titel: Udrag fra BREV TIL: Petersen, Niels Matthias FRA: Säve, Carl (1858-11-10)

Citation: Carl Sophus Petersen, 1873-1958: "Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie", i *Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie*, Det Schuboeske Forlag, s. 114. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991716-000-shoot-idm140619158571072.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Brevvexling mellem N. M. Petersen og Carl Säve - et bidrag til skandivanismens og den nordiske filologis historie

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Uppström har hittills aldrig skrivit en rad om Norden eller dess språk, ej håller någonsin studerat något egentligt åt detta håll, förr än nu sedan han skulle speciminera. Jag är nästan säker, att han icke last en enda svensk runsten, ehuru vi hafva några inom sjelfva Uppsala (en (mæso-)götisk eller gotisk har han nyligen behandlat efter Munch).¹ Med allt detta är det visst icke min mening att förneka hans djupa lärdom i Mæso-götiskan, tvärtom! Men det är här fråga om en nordisk profession, ej en tysk. Nu har U. naturligtvis åtskilliga, som nödvändigt vilja hafva honom till professor, eller kanske lika mycket derföre att de icke vilja hafva mig. De drifva nu den läran, att Mæso-göt. och Isländska egentligen äro det samma. Och deras och hans hufvudstyrka är, att den mäktige grundtysken Jacob Grimm älskar honom högt och förtjent, såsom tysk språkforskare (för Grimm är naturligtvis vår lilla stackars nordiska blott en liten underafdelning af den stora Tyskan)². Nog af: Du förstår nu hela ställningen. Det är ju s. 115klart, att U., som nu är 56 år gammal och aldrig förut egentl. studerat Isländskan eller det mera speciellt Svenska fornspråket (Run- & Lag-språket), att han är och blir egentl. en ren Mæso-göt. Hans förnämsta styrka blifver nu det ampla vitsord, som han kommer att præstera från Grimm. — Men äfven min sida saknar icke sina förfäktare inom det akademiska konsistorium, og de hafva sagt mig, att jag nödvändigt moste framkomma med ett intyg af den störste Nordiske språklärde Prof. N. M. Petersen i Köpenhamn. Nå ingenting är också lättare, då jag redan eger ett det vackraste intyg från Dig, sedan jag studerade under Din ledning 1852—53 i Köpenhamn. En jurist af mina vänner har dock anmärkt något i det hela mindre väsentligt, hvilket hälst icke borde stå uti ett sådant beleg, som icke allenast får den mest officiella karaktär, när det skall gå genom alla möjliga instancer ända upp till Kungen, utan äfven kommer att nagelfaras af mina motståndare, hvilke icke skola underlåta att deri uppsöka allt, som kan tjena till att förringa dess verkan för mig. Då Du naturligtvis för länge sedan glömt ordalagen uti detta Ditt intyg för mig, så innesluter jag här en afskrift deraf¹. Jag har länge varit i stor villrådighet, om det ens vore passande att föreslå Dig att göra en ändring uti ett en gång gifvet betyg, men då det alls icke gäller att efter något mitt förslag få det gjort till något mera berömmande för mig, utan det blott är fråga om ändring af några ordalag, som blifvit ditsatta genom Din blygsamhet för egen räkning, samt att på ett annat ställe borttaga ett par ord, som icke egentl. höra till ett lärdoms-betyg, så har jag icke tvekat att utbedja mig detta nya prof på Din vänskap. Straxt i början nämner Du, att jag har bivistat Dina föreläsningar öfver några af de äldste nordiska dikterna (särdeles af Særnunds Edda) och öfver den äldsta nordiska (förnämligast s. 116Isländska) Litteratur-historien. Och derefter följer: „Disse forelæsninger have nærmest kun examensstudier for øje, og måtte derfor indrettes efter begynderes tarv; desto mere“ m. m. De af mig understrukna orden: „kun“, samt: „og måtte derfor indrettes efter begynderes tarv“, nedsätta betydelsen af intyget icke så litet, särdeles i sådana personers ögon, som dels icke veta, hvad en „nybegynnare“ vid Köpenhamns universitet är i Nordiska språket under Din ledning, och dels hafva stort interesse vid att vilja förringa det så mycket som möjligt. Och dessutom, säger jag rent ut, att orden, såsom de nu stå, lätt kunna få en mening, som alldeles icke är sann. Ty medgif, att Dina föreläsningar öfver Sigurdssångerna voro så lärda och fullständiga, som Du någonsin kunde göra dem, Du, som dock är den, som djupare än någon annan inträngt uti deras mening och anda! Ja, det är min fullkomliga mening, och jag tror, att ingen af alla de Danske studenter, som då hörde Dig, skola jäfva mitt omdöme — fråga vännen Secher! — ty jag kan i sanning icke begripa, huru Dina föreläsningar för „Videre-komne“ eller äldre nordiske studerande skulle vara, om dessa endast voro beräknade för tironer! Således anser jag, att Du med godt samvete kan borttaga dessa ord. — Det andra stället, der jag ville önska, att Du ville borttaga några ord, förekommer vid början af intygets sista tredjedel. Dessa ord äro i sjelfva verket just de dyrbaraste för mitt hjerta, då de innehålla ett speciellt intyg om den ynnestfulla godhet, med hvilken Du omfattar min person; men man har sagt mig, att de gifva åt betyget en mera privat och förtrolig karaktär, än som är det rätta för ett officiellt intyg. Orden äro: „og ligesom hans dannished og elskelige karakter stedse af mig og mine vil bevares i tro erindring, håber jeg, at heller ikke vort samliv vil være ganske udslettet af hans minde“. Dessa borde antingen borttagas eller ock förändras, så att de finge en mindre privat karakter. Jag bedjer s. 117Dig på det innerligaste och hoppas af Din vänskap, att Du icke misstycker, att jag föreslår Dig att borttaga eller ändra dessa ord! Borttages den sist citerade meningen, så skulle i alla fall göras en passande öfvergång till det följande, som just är det kraftigaste i hela intyget. Likaledes torde vara bäst att borttaga det Isl. slut-citatet ur Hávamál (Hinn er sæll.... líknstafi), hvilket, liksom ordet Dannished, ingen i hela vårt konsistorium förstår. — Om Du nu vill vara så god och medgifva de föreslagna ändringarna, så beder jag Dig, att Du vill skrifva om intyget, föröfrigt alldeles i likhet med det gamla. Eller om Du finner, att Du bör ändra ordalagen föröfrigt, så kan jag naturligtvis icke hafva något deremot, då jag nog vet, att det ej blir till min skada. Andteligen bedjer jag, att Du ville hitsända de omskrifna betyget med omgående post, om möjligt vore. (Om det, med de föreslagna uteslutningarna, föröfrigt blir alldeles likt det gamla, så kunde det ju så gerna dateras på samma dag som sist: „Kbh. d. 23 juni 1853“?)